

Jena ruwimela chonigá osálirigo *La Segunda Carta del Apóstol San Pablo a los Corintios*

Páulo 'ma osá osele ye osilí alué Onorúgame oyérame napu ejperégame nile alé Korinto anilichi we'ká riógachi. Alé we'ká riógachi rioleta 'we cha nokame ralámuli. Remónisika abalemi eyénale alué ralámuli cha'pináliga napurigá tabilé 'la na'támala Onorúgame nila rejcholi. I'sínimi a'bopi na'awale alué ralámuli Esukristo oyérame. I'sínimi 'sime nile alué ralámuli tabilé Onorúgame nila ra'ichali benírime. Bajchá osale Páulo napurigá gatewa a'bopi napurigá tabilé na'auka mochiwa. Jaré 'la gaténilie 'lige jaréchigo tabilé gaténilie. Jaré Páulo saíla nile. Alekeri uché bilé apeli osale bo'nepi nemika, 'lige aminami beníriga rejcholi. 'Lige abiénachigó najkile napurigá napabuwa enomí napurigá gu'íriwa alué ralámuli tabilé nígame Rusalení ejperégame. Páulo osáligeréko ye osilí bilé liá bamí a'kinana napu'lige Esukristo mukusá.

Ye Ju Alué Apeli Nujubá Osirúgime Napu Páulo Osele Alué Ralámuli Napu Korinto Ejperégame Nílige

1 *Kuira 'emi ralámuli Korinto ejperégame napu ekí Onorúgame oyérame ju.*

Ne Páulo osá ye osilí. Kristo Esusi wanápale ne'chí napurigá ne nulame nímala aleké nila nóchali. Ye rió Timoteo, Esukristo oyérame ju napurigá ramué, alueka jena ajtí ne 'yuga.

Osée ne 'emi ralámuli Esukristo oyérame napu napuíme ju alé bilena galírale Onorúgame nila

ra'ichali benimea, 'lige alué Onorúgame e'kali tánímia, 'lige cheliera 'yamia Onorúgame, 'emi alé we'ká riógichi Korinto ejperégame ralámuli. 'Lige abiena osé ne 'emi ralámuli Onorúgame oyérame napu ejperégame ju alé we'kanami we'ká riógichi napu Akaya anilime gawí ju.^a

²'La kékuru 'emi ralámuli Onorúgame ramué O'nola 'we a'lá nesérasa. 'Lige alué Wa'lula

^a 1:1 Alé Korinto pebalé bi'lénapi kéré alué Akaya anilichi wa'lú gawí bo'ígichi, napurigá bilé «país» neraga ju alué Akaya.

Esukristo 'we a'lá nesérosachigó,
napurigá 'we a'lá ganíliga
mochímala 'emi ralámuli a'bopi,
tase we'ká 'nátaga pe bi'lepi.

**Jena ruwimela Onorúgame
'we 'la na'temame ko ramué**

³Wa'lula ju Onorúgame, alué
napu Wa'lula Esukristo O'nola ju.
'Lige Onorúgame 'we 'la na'temame
ju ramué napurigá bilé o'nó. 'Lige
Onorúgame senibí nejkúrime ju
napu'lige chibi ikisuga, bilé tábiri
tabilé 'la nisa. ⁴Esukristo 'we a'lá
na'temame ju ramué, 'lige ramué
alekeri gite 'we 'la na'temátékuru
alué uché jaré ralámuli resí ikichi,
napurigá na'temame ju Onorúgame
ramué. ⁵Ramué ralámuli 'we resí
ikiáchigó, napurigá ikile Esukristo
'ya. 'Lige ramué resí ikiachi, 'lige
Esukristo gu'iri ramué. ⁶Alarigá
beniaa ramué napurigá ramué
'emi gu'íriwa, 'emi chibi ikisá.
'Lige Onorúgame 'we na'temame
ju ramué, ramué abiénachigó
alarigá beniboa 'we na'temaka
járowa 'emi. 'Lige alarigá 'emi 'we
a'lá anachámala napu'lige 'emi
resí ikiá. ⁷Tabilé chérikáwé rekó
'emi 'we resí ikié napurigá ramué,
Onorúgame 'la semáriga gu'írimala
'emi. 'We 'la machíguru 'emi 'la
anachamio.

⁸Ramueka rupóráeke'é bilé
ra'íchali napurigá ikíliga ramué 'we
resí ikiá alé wa'lú gawí bo'ígichi
we'kaná we'ká riógichi alé Asia
anilichi. 'Lige ramué 'la najkiá
napurigá 'emi 'la námaka akimela
ye ra'íchali. Ramué ralámuli amulí
suwirúkuru alé Asia anilichi
e'yénaga. ⁹'Lige ramueka 'a

me'liboli mayélike'é alé, 'lige
ramueka 'ma tabilé neyúsiwa
mayélike'é alé Asia. 'Lige pe bo'né
Onorúgame alarigá eláleke'é
napurigá ramué alarigá na'tawa.
'Lige ramué alarigá 'la machirú
Onorúgame 'we a'lá benégame
ko nejkúriga. Ramué ta gu'írisiká
Onorúgamete, tabilé chérígá
neyúsiwake'é ramué. 'Lige tabilé
chéréko rekó ramué me'liruge alé,
alué Onorúgame 'la ku mochiámili
ju ramué suwisáká. ¹⁰Onorúgame
'we semáriga gu'írikuru ramué
aliena resírikáchi mochígichi
ramué. Jípeko tabilé chérikáwé
rekó uchéchigo alakiruge ramué,
napugiti Onorúgame 'we semáriga
nejkúrimili kame uchéchigo siné.
'Lige napurigá aní ne 'la bijchiá ju.
¹¹'Emi ralámuli táníwa Onorúgame
napurigá ramué gu'írimala
napu'lige ramué resí ikiachi.
Napu'lige ramué 'we resí ikichi,
'lige Onorúgame 'la nejímala alué
a'walí uché rajpé. 'Lige Onorúgame
'la sébali olasa napurigá tánílige
'emi ralámuli, 'lige 'emi 'we a'lá
sébali machimeli júkuru alué
Onorúgame 'we a'lá sébali olame
ko. 'Lige animela 'emi ralámuli:
«Wa'lú cheliérabá mué Onorúgame,
'we semáriga nejkuri mué», animela
'emi.

**Jena ruwimela chonagá ta
simíligo Páulo alé Korinto**

¹²Ramueka tabilé chijúnaga
rupoa alué ra'íchili panápurimi
e'yénaga. Alué ra'íchali napu
ramué benírilie, suwábaga 'we a'lá
ju. Aka ramué tasemi 'yégiliguru
'emi. 'La suwábaga ra'íchili 'we a'lá

o'wé ra'íchame niru ramueka 'emi 'yuga. Onorúgame nejíguru bilé a'walí. 'Lige 'la sébali oliame ju ramué napurigá aníá 'lige napurigá na'talia ramué. 'Lige Onorúgame gu'iri ramué napurigá ramué 'we a'lá sébali olawa. Ramueka tabilé 'yégiga e'yenálime júkuru, tase napurigá alué ralámuli tabilé Onorúgame oyérame. ¹³ 'Lige ramueka osiáguru ye osilí, 'lige ye osilí suwábaga 'we a'lá bi'ígame ra'íchame ju, 'la ma'chígime ruwime júkuru ye ra'íchali napurigá 'la námaka akimela 'emi ye ra'íchili. ¹⁴ 'Lige 'emi 'we pee námame ju churigá nírigo ramué, 'lige pe abé i'libeko abé we'ká ra'íchali námame nímala 'emi. 'Lige abé i'libeko napu'lige ku re'kínasa alué Wa'lula Esukristo jena wijchimoba, 'lige 'we ganíliga mochímala 'emi ramué 'yuga, alarigá napurigá ramué 'we ganíliga mochíwachigó 'emi 'yuga.

¹⁵ 'Lige neka 'la machiéturu 'emi ralámuli uché rajpé beninalio churigá nírigo ramué. 'Lige ne alekeri osá siminálituru alé Korinto. 'Lige ne osá simisáká alé, 'liko uché rajpé abé a'lá benimélike' 'emi alué ra'íchali. ¹⁶ 'Lige ne alé Maseronia anilime gawí we'kaná we'ká riógichi bo'ígichi simiá, alemi simíromala olae ne. 'Lige ne ku jeka enegá aleka simíromala olae ne. 'Lige alarigaka abé a'lá benimétigo 'emi Onorúgame nila ra'íchali. 'Lige ne alé Korinto sebasa, 'emi ralámuli ne'chí gu'írimili kéturu, pe'tá go'ame nejía napurigá sebámala ne alé alué wa'lú ejiro Jurea anilichi we'kaná we'ká

riógichi. ¹⁷ 'Lige ne 'la alarigá simé olae napurigá anile ne alé osilichi. Neka tabilé alieri ju napurigá alué ralámuli tabilé Onorúgame oyérame. Alué ralámuli tabilé Onorúgame oyérame, i'sníimi 'we a'lá ra'íchame ju, nobi tabiléchigo sébali olame júkó. Ne alarigá 'la anisáká, neka 'la simela.

¹⁸ 'Lige Onorúgameka 'la sébali olame júkuru napurigá aní. 'Lige ramuéchigó 'la sébali olame niru napurigá aniame ju ramué. ¹⁹ 'Lige Esukristo Onorúgame Inolá 'we 'la sébali olame ju napurigá aní alué bo'né, 'lige ramueka alarigá rutúkuru ye ra'íchali, ne Páulo, Timoteo 'lige Silasi.

²⁰ 'Lige Onorúgame anile 'ya bajchá rawé julámoríle bilé rió nejkúrime napurigá nejkúrimala. 'Lige Onorúgame 'we a'lá sébali olale napurigá anile bo'né. Júlale alué Kristo napurigá nejkúrimala. 'Lige ramueka alué Esukristo oyérame niru, alekeri jipe alué Esukristo nejímili júkuru bilé a'walí. 'Lige 'la sébali olawa ramué napurigá aníá ramué. Alué ralámuli etesa ramué 'we a'lá sébali oliachi 'lige machimela alué ralámuli Onorúgame 'we a'lá gu'írio ramué. 'Lige alué ralámuli 'we a'lá ganíliga mochímala Onorúgame 'yuga. 'Lige animela alué ralámuli, «Wa'lula ju Onorúgame.» ²¹ 'Lige Onorúgame ju ramué gu'írame napurigá ramué 'we a'lá sébali oyérame niwa Kristo. Onorúgame nejíkuru ye ra'íchali beniame. ²² 'Lige Onorúgame nejíkuru bo'né Alawala 'la a'wágame napurigá ramué ralámuli 'la machiboa 'la Onorúgame

'kúchila nírigo ramué. 'Lige ramué ralámuli alekeri gite 'la machiáguru Onorúgame bilé rawé nejímio bilé raweli 'we semátiri. 'Lige napurigá anile alué bo'né Onorúgame, 'la sérbali olamio. Onorúgameka etea ajtíkuru. 'La machíguru 'la bijchiá anía.

23 Neka tabilé simírote'lé alé Korinto napurigá anié ne napugiti neka machiame pecha 'cho 'la sérbali ka 'emi ralámuli napurigá 'la gepúmala 'emi alué rejcholi napu ne ruimeli nílige alé sebasa napu 'emi ralámuli mochí. 'Lige ye rejcholi napu ne ruimeli nile 'we a'wágame nímili nile 'emi ralámuli níriga. 'Lige 'emi ralámuli alué ra'íchali akisá, 'lige seweka mochímili nile 'emi. **24** 'Lige neka tabilé a'wágame nulénili. 'Emi 'we a'lá 'nátame júpaché alué Esukristo 'yuga. 'Lige neka pe iligá najkí napurigá napu'ka beniboa ye Onorúgame ra'ichálila napurigá 'la ganíliga mochímala 'emi, nobi 'emi ralámuli ta'chó 'me 'la sérbali nile napurigá 'la benimela alué ra'íchali, alué napu ne ruimeli nile alé sérbaga. Alekeri tabilé osá simiru ne alemi.

2 'Lige ne alé sebásaká, alué ra'íchali ruwisáká ne alé, 'lige 'emi ralámuli 'we seweka mochíbamili nímilikuru alué ra'íchali akisá. Neka tabilé seweka mochiánili 'emi uchéchigo siné. **2** Neka tabilé sebánili alé 'emi tabilé a'résaká alué chátiri 'nátili. Neka najkí napurigá 'la ganíliga mochímala 'emi 'lige 'we a'lá 'nátaga bi'lepi 'nátili. Alarigá nokisáká 'emi, 'liko 'we ganíliga sebámala ne alemi.

3 Ne bilé apeli nábolegéturu alé 'mi napurigá 'la gatewa alué ra'íchali 'emi a'bopi 'la ganíliga. Ne bo'né tabilé gaténili alé sérbaga. Neka tabilé ra'ichánali chibiyeti ra'íchali. Neka 'la ganíliga sebánili alé. 'Lige ne 'we a'lá ganíliga asimela napu'lige 'emi ralámuli 'we a'lá benigá mochígichi alué rejcholi. 'Lige 'emi ralámuli 'we ganíliga mochímalachigó alé. **4** 'Lige ne 'we seweka 'siéturu alué osilí osá, 'lige nalaka 'siéturu ne. 'Lige 'we galé ne 'emi, alekeri osé ne 'emi. Alué osilí, tabilé ne'ogí kéré.

**Jena ruwimela napurigá
e'kaga nokísiwa alué ralámuli
rekó cha nokame ke**

5 Alé ajtí bilé rió 'we inílime 'we resí olá 'emi ralámuli, pe bo'nepi gompaniérola ke wa'lú seweli 'ya 'emi. Ne abiénachigó 'we seweka ajtí alarigá mochígichi 'emi. **6** Émika abéchigo resí nilia mochí alué rió chojkila gite, tabilé ganíliga mochíkuru 'emi nibilé nétiri ganíliga ajtíkuru. Neka tabiléchigo ne'ochániligó alué rió uché rajpé. **6** Émika 'máchigo gastigárilime siné. **7** Ma 'la júkuru. **7** Jípeko 'emi e'kámala ke alué rió, ku amigo niraga etewa. Jípeko ku na'temápuia alué rió napurigá tabilé a'rémala Onorúgame na'tálila 'nata. **8** Jípe ne taní napurigá simámala 'emi alué rió e'nemia, napurigá 'emi anémala alué rió 'ma ku 'la galeo 'emi alué rió. **9** Neka oséguru 'emi pala 'la e'wara 'emi, pala 'la e'kara 'emi alué rió. **10** Emi 'la e'kásaká alué rió 'liko ne abiénachigó 'la e'kámala alué rió. Neka abienna 'la

'nata ajtí napurigá suwábaga ku 'la ganíliga nokísimala 'emi ralámuli. Alué Krístoka 'wéchigo 'la e'negá ajtigame ne'chí, alekeri gaténili ne napu'lige ralámuli e'kurú nokogá e'yénachi, siné kachi 'la gatémala ne.¹¹ Alarigá alué Remónisi tabilé chérígá neyúromala. 'La machirú alieri ko alué Remónisi. Alué 'sime júkuru Onorúgame ra'ichálila najsabua.

**Jena ruwimela Onorúgame nuebo
ra'ichali nuláligo napurigá 'la
sébali olámala alué ralámuli**

¹²'Lige ne alé we'ká riógichi Tróasi anilichi sebasa, ne 'la ruwíturu alué ra'ichali Kristo nila rejcholi. 'Lige Onorúgame 'we a'lá nejkúrale ne'chí beniria napurigá 'la semáriga ma'chínamala alué ra'ichali.¹³ 'Lige ne bo'neko ta'mé 'we ganíliga rejvíkuru 'nalina, pecha ajtigá alué rió Tito anilime alué ne gompaniérola. 'Lige alekeri simíturu ne uchéchigo bilena alé Maseronia anilime gawí bo'ígichi, Tito 'yasia alemi.

¹⁴⁻¹⁵ Rekó neka a'rígé alué ra'ichali beniria alé we'ká riógachi Tróasi anilichi, Onorúgameka abiénachigo 'la nejkúrigo rekó panápuri eyénachi ne. Ralámulika ye ra'ichali akgá, benime ju Onorúgame nila ra'ichali. Jaré ralámuli 'la benime ju ye ra'ichali, 'lige jaré ralámuli tabilé benime ju ye ra'ichali. Rekó ta benime ke, 'we 'la machí a'boika Kristo oyérame nírigo ramué.¹⁶ Alué ralámulika tabilé Kristo oyérame ju, napu'lige aké ramué ra'ichálichi, 'we a'lá machíguru re'lé simámili

ko alé injierno anilichi, nobi alué ralámulika tabiléchigo 'nátame júkó. 'Lige alué ralámuli Kristo oyérame, napu'lige aké ramué ra'ichálichi, 'we 'la machíguru 'pa rewagachi simamio. Onorúgame a'walí nígame júkuru napurigá 'la semáriga ma'chínamala suwábaga ye.¹⁷ Ramueka pecha beníriligo Onorúgame nila ra'ichali pe enomí koruka napurigá nokame ju uché jaré ralámuli, pe iligá i'kilí ruilíguru ralámuli napurigá 'la na'támala. Ramueka Onorúgamete nulérígime nírigime, 'lige Onorúgameka ramué e'negá ajtíkuru nabí rawé. 'Lige Kristo wa'lú a'walí nejíchigó.

3 'Lige siné kachi 'emi mayéleké ramué 'we gunarume nírigo, 'lige ramueka tabilé alieri niru. Ramueka pecha aniágó: «'We jebénigame niru ramué», tase alaniá ramueka. Ramueka tabilé resílalía napurigá bilé apeli newawa anigá 'we 'la ralámuli kóriká ramué.² Bilé rió machinálisaká churigá na'tálime ko ramué, 'liko a'boi 'emi e'néniga 'la machibóaguru alué rió 'ma 'la a'kabámana mochígame kame 'emi napugiti 'emi 'ma 'la sébali olálígime napu ramué benírilige.³ Jipe 'emi ralámuli Onorúgame Alawala nígame júkuru alé sulachí, alekeri 'we a'lá oyérame ju 'emi Onorúgame. 'Lige alekeri 'la ma'chígime nérékuru ye 'nátili, napurigá ramué 'we a'lá sébali benírilige 'emi, napugiti 'emi ralámuli 'we a'lá oyérame kame Onorúgame. Onorúgame osale alué nulalí oká rejtechi napurigá Moisesi niga asimela, nobi 'émika nígame

ju alué nulalí alé sulachí. 'Ma 'la na'tátékuru Onorúgame 'yuga 'lige 'we a'lá e'wiwa.

⁴Alué Kristo'yákuru ramué bilé 'nátili napurigá ramué 'we a'lá machiboa 'la sébali olálíkuru 'la semáriga benírilekuru ramué 'emi. Onorúgame 'la e'negá ajtíkuru ramué, 'we 'la ganíliga ajtí ramué 'yuga. 'Lige alekeri ramué tabilé gunarume nírukuru. Ramué a'boi tabilé aniboa 'we a'lá ju. ⁵Ramueka ruyá bilé 'nátili napurigá aní Onorúgame. Pecha aniboa ramueka: «Ramueka 'we ejebénigame niru beníriga», tase alaniboa ramueka. ⁶Ralámuli 'la machíguru chiéniko cha nokáliga alué osilichi e'néniga, alué osilí napu Onorúgame 'yale alué Moisesi, nobi tabiléchigo a'walí nígame nílekó napurigá tabilé buyásimala alé tabilé 'la bowechi. Jípeko ye Onorúgame Alawálate a'walí nígame niru ramué. Jípeko alekeri 'we 'la beniria mochírukuru ramué ye ra'íchali.

⁷'Lige bilé rawé alué rió Moisesi 'we rasórutume banega asáleke'é alé we'ká ralámuli mochígichi. Onorúgame bo'né alarigá ajcháleke'é rapame banega alué rió Moisesi napurigá alué ralámuli 'la machimela alué rió Moisesi Onorúgame 'yuga eyéname ko 'lige napurigá alué ralámuli 'la machimela alué Moisesi nulalila 'we najtékame ra'íchame níligo, bo'né Onorúgame nulalila níligime. 'Lige alué ralámuli israelita 'we rasóleke'é alué rió alarigá ajtígichi alé. 'Lige tabilé gayénaleke'é alué ralámuli o'wemi e'nena. We'lisi

rasóleke'é alué ralámuli, rekó we'libeko ta'mé rapame banega ajtígichi kachi abienna rasóleke'é alué ralámuli. ⁸'Lige alué rejcholi napu benírale alué rió Moisesi 'we semati níleke'é kaka, nobi alué rejcholi napu jipe beniaa uché rajpé abé semati ju, me'tagá alué rió Moisesi rejchólila, napugiti jípeko Onorúgame Alawala nígame niru ramué ralámuli. ⁹Chiena 'la nílige alué nulalí napu alué Moisesi benírile alué ralámuli napurigá machimela chibi nokáliga, jípeko abé a'lá júkuru Onorúgame nejile bo'né Alawala napurigá 'la a'walí nígame niwa ramué ralámuli napurigá 'la sébali olawa napurigá nulá Onorúgame. ¹⁰Ye 'nátili nuebo abé a'lá júkuru, tase napurigá alué 'ya nerúgame. ¹¹Ye 'nátili tabilé siné suwime nímalá. 'Lige alué 'ya nerúgame 'nátilika abienna 'la semati nílekuru. Abéchigo 'la semati júkuru ye 'nátili nuebo, abé a'lá sébali ju.

¹²'Lige ramué ralámuli tabilé chijúnaga ruyá ye rejcholi napugiti alueka 'we a'lá kame, 'lige aminami tabilé siné suwíbame júkuru ye rejchólika. 'Lige alekeri tabilé chijúnaga ruyelia ramué ralámuli ye ra'íchali apiépiri ralámuli. ¹³Ramueka tase napurigá alué rió Moisesi, tabilé alieri niru ramué. Alué rió Moisesi napu'lige rapame banega asisá, 'lige ku ta'mé rapame banega asagá, 'we chijúnale. 'Lige chijúnaga alué rió arigá pe'tá chinité o'póliga asíbaleke'é banalá napurigá ta etémala alué ralámuli ta'mé rapame banega ajtígichi alué rió. Alué rió Moisesi tabilé najkíleke'é napurigá alué

ralámuli machimela 'ma suwábiliga alué a'walí napu nígamo nílige alué rió Moisesi.¹⁴ Lige alué ralámuli ka abirigáchigo machíleké alué rió Moisesi 'ma suwábiliga alué a'walí. Lige we'ká ralámuli jipe ejperégamo alé Israeli, alueka 'we ra'íchame ju alué osilí napu nerú alé líbrochi, napurigá ra'íchale alué Moisesi 'we 'ya. Lige pe a'bopi 'la sébali olame korime ju alué ra'íchali,¹⁵ nobi rekó we'sá akee alué ra'íchali, tabilé sébali olame júkuru. Pe Esukristo a'walílate 'la sébali olámili ju.¹⁶ Lige bilé rió alué Esukristo oyérasa, lige alué Onorúgame Alawálaka gu'írimala napurigá alué rió 'we 'la semáriga machimela alué ko nuebo 'nátili 'we a'lala.¹⁷ Alué Wa'lula Esukristo pe bi'lepi ju alué Onorúgame Alawala nejime ju, napurigá 'la na'tawa alué semati 'nátili. Napu'lige nígamo niru ramué alué Onorúgame Alawala, liko 'la sébali e'wawa ramué Onorúgame 'yuga. Liko tabilé e'wiwa alué Remónisi. Lige alarigá 'la 'we semáriga beniboa alué Onorúgame nila rejcholi.¹⁸ Lige ramué ralámuli 'we a'lá sébali benisá alué Onorúgame nila rejcholi, lige ramué ralámuli 'we semáriga ra'íchame niwa. Lige aminami 'we semáriga benírame niwa ramué ralámuli alué Onorúgame ra'íchálila. Alué ralámuli 'la etémala Onorúgame Alawala ramué gu'írichi napurigá e'wiwa Esukristo. Aminacho i'kilimi 'la na'táwaréko Esukristo na'tálila.

**Jena ruwimela ramué sa'pala
ko napurigá bilé sekolí
wejcholite newárígime**

**4 Alekeri tabilé guwana
rujsinígó ramueka napugiti**

Onorúgame nejile ye bilé 'nátili napurigá beníriga nokísiba uché jaré ralámuli. Ramueka 'we resítiri nírukuru, nobi Onorúgame arigáchigo nejílekó ye bilé 'nátili, aminabi nejí iwérali.² Ramueka 'la beníriliguru alué Onorúgame nila ra'íchali napurigá aní. Ramueka pecha we'ká 'nátili 'nátaga ra'ícháligo, pe bi'lepi na'tálime ju Onorúgame nila na'tálilacho. Ramueka pecha enomí meka nokiágó alué Onorúgame ra'íchálila beníriga. Suwábaga ralámuli machíguru ramué 'we 'la bi'ígame benírlilia. Onorúgameka 'la e'negá ajtíkuru ramué.³ Ramueka beníriliguru churigá 'la buyásiba alé tabilé 'la bowechi. Lige we'ká ralámuli tabilé bijchígiga aké alué ra'íchali rekó 'la námaka akee alué ra'íchali alanime ko. Lige ramueka tabilé chojkila niru, alué ralámuli 'ma e'wegágamo ju.⁴ Alué Remónisika napu nabí najsibua ajtí jena gawichí, 'we a'wágamo cha'pigá ajtí alué ralámuli, alekeri tabilé siné námame ju churigá ko Kristo ra'íchálila 'we semátiri. Pecha siné námame júkó tachiri gite nawáligo Onorúgame jena gawichí napurigá rió neraga.⁵ Ramueka tabilé e'wélala koriá 'we najtékame, tase alaniá ramueka. Alué Esukristo ju 'la Wa'lula ka, ramueka pe iligá u'kuchípala ralámuli niru. Ramueka gu'írili 'emi napugiti ramueka oyérinili napurigá 'sile Esusi jena wijchimoba.⁶ Napu'lige Onorúgame newale gawí, Onorúgame ra'íchálila alarigá aníguru, sineko chóniga ilíligo, liko Onorúgame nejíligo

bilé ra'ósali. 'Lige ramueka chökame sulégamo nírigekuru 'yako napurigá ilile gawí, nobi Esukristo bi'wéleko ramué sulala. Alué gite 'la machiáguru Onorúgame.

⁷ 'Lige ramué a'boi 'nátakaká tabilé gainawa ramué 'la sébali olá napurigá nulá Onorúgame, pecha a'wágamo alawégamo níriga ramué 'ónika. Ramueka pe napurigá bilé sekolí, yati gajsimé. Alarigá nírukuru ramué napurigá suwábaga ralámuli alarigá 'la machimela alué bo'né Onorúgame nejío alué a'walí napurigá ramué 'la gaináwala sébali olá napurigá nulá Onorúgame. ⁸ Alekeri ramué 'la neyúsilime júkuru rekó napuchibi ikiáe. Napu'lige chibi ikiáe, tabilé che ikisá 'emi, nobi ramueka tabilé siné guwana rujsunígó. ⁹ Ramueka 'we resí oliá wejpisoka amulí me'agá a'rele ramué, nobi Onorúgame tabiléchigo a'régó ramué. ¹⁰ Panápurimi resí níliga e'yéniliguru ramué napurigá resí níliga eyénale Esusi. Abirigáchigo 'la ku buyásirkó ramué. Alarigá júkuru 'la ma'chiná nérékuru 'la Esusi Alawala nígame nírukuru ramué. Alarigá machimela alué ralámuli alué a'walite buyásiligo alé tabilé 'la bowechi. ¹¹ Ramué ralámuli ta'chó suwiýá, nobi i'sínimi amulí me'liágó ramué Esusi ra'ichálila beníriga e'yénilichi. Alarigá júkuru 'la ma'chiná nérékuru 'la Esusi a'walila nígame nírido. ¹² Ramueka 'we resí níliga e'yénakuru pe Onorúgame

ra'ichálila beníriga e'yéniga, nobi 'émika 'wéchigo 'la semáriga benígó Onorúgame ra'ichálila 'lige abiénachigó alué Onorúgame a'walila.

¹³ Onorúgame nila ra'íchalika regá aníguru: «Onorúgameka 'la bijchiá nejkúrame júkuru rekó abichibi ikiáe, alekeri aminabi beníraliae ramué alué rejcholi Onorúgame ra'ichálila.»^b ¹⁴ 'Lige ramué ralámuli 'we ganíliga mochíruchigó Onorúgame 'yuga, napugiti Onorúgameka 'we a'lá sébali olame kame napurigá aní bo'né. 'Lige alekeri tabilé chijúnaga ruyá ramué Onorúgame ra'ichálila panápurimi.

¹⁴ 'We 'la machirúguru napu'lige ramué suwisuga, Onorúgame ajánamilikó ramué napurigá ajánaliru alué Esusi, napurigá 'pa sebámili ju 'emi 'yuga napu ajtí Onorúgame alé 'pa rewagachi.

¹⁵ Onorúgame gu'iri ne'chí napurigá anachámala ne napu'lige resí nilia ajtígichi ne napurigá gu'írimala ne 'emi. 'Lige we'ká ralámuli 'la niraga etémala Onorúgame, 'lige cheliera 'yámala 'la nejkúrime kóriká.

¹⁶ Alekeri ramué ralámuli tabilé guwana rujsunía alué rejcholi beniria. Rekó ramué sa'pálaka 'we resí ikié, ramué alawálaka aminabi 'la naré a'walí alué Onorúgame nejílala. ¹⁷ Jena 'we resí nília mochiru ramué nobi ta'méchigo wa'lú kéréko, pe yati simíramalaké. Jipe jena 'we resí nília mochiru ramué, 'lige alekeri Onorúgame 'we 'la ganíliga etémala ramué alé re'pá rewagachi. Tabilé chieri káwé rekó

^b 4:13 E'nesi Salmos 116:10.

resí nilia mochírigé ramué jena, 'we ganíliga mochímili ju ramué alé re'pá rewagachi.¹⁸ Alekeri tabilé we'ká 'nátaga mochílimé júkuru jena gawichí, pe yati suwimela alué resí níliame iligá abé 'la na'tálime ju churigá nimia alé 'pa rewagachi napu senibí mochíbuli ju ramué.

Jena ruwimela uchéchigo bilé nuebo sa'pá nígame níwilikó 'pa rewagachi

5 Ramué sa'pálaka pe napurigá bilé galí ju, nobi ramué alawálaka tabilé siné che ikime júkó. Ramué sa'pálaka pe mukume júkuru, 'lige re'pá rewagachi uché bilé sa'pá narépua ramué, Onorúgame nejímili ju. Alué tabilé siné suwíbame sa'pá nímala.² Napu'lige bijí jena gawichí mochiru ramué 'we seweka ejperégame niru, nobi 'láchigo machiágó pe bilé rawé simáwilikó alé re'pá napu Onorúgame nejímala uché bilé nuebo sa'pá.³ Alué nuebo sa'paka napurigá bilé o'pacha nímala napurigá tabilé 'yeri mochímala ramué alawala.⁴ Ramueka 'la sa'pega mochínili napu ju nuebo sa'pá napu tabile siné che ikimela.⁵ Onorúgame nejíkuru bo'né alawala, alekeri 'la machiáguru ramué, abiénachigo alarigá nejímili ju sa'pá 'we a'lala napurigá ramué alawala alé re'pá rewagachi mochímala. Alekeri newálikuru ramué.

⁶ 'Lige 'la machiáguru napu'lige bijí jena mochírigó ye sa'pega, tabilé Esukristo 'yuga mochírikuru ramué.⁷ 'Lige ramué jena mochígaká peka siné etuwíguru alué Esukristo, nobi abirigáchigo

'we a'lá niráligo ramué alué Esukristo. Alueka nabí e'negá ajtí ramué rekó ramué tabilé etuwífe. 'Lige ramueka 'la machiame alué Esukristo 'la sébali olamio. Alarigá ejperégame niru ramué ralámuli 'we 'la niraga alué Wa'lula Esukristo.⁸ Ramueka tabilé majawía alué mukiame. Ramueka buyásinilike'é alé ramué sa'pálachi napurigá 'a simela ramué alawala alé napu ajtí alué Wa'lula Esukristo.⁹ Alekeri 'la sébali olánilime niru napurigá najkí alué Esukristo jena gawichí mochiga bijí ajagá mochiga 'lige abiena alé re'pá rewagachi mochiga.¹⁰ Bilé rawé gatémala alué Kristo ramué 'yuga (gustisia olámala), alé rukimela pala 'la sébali oláliga ramué alué 'yuga o tabilé napu'lige jena mochírigé ajagá, 'lige gastigárimala tabilé sébali olásiga ka, nobi 'la sébali olásiga ka 'we a'lá semati raweli nejímala.

**Jena ruwimela Kristo
mukúligo ramué gu'íriga**

¹¹ 'La machirúguru nerumia bilé gustisia, alekeri 'la niraga etewa alué Esukristo, 'lige alekeri 'we 'la ruyewa alué 'nátili uché jaré ralámuli. Onorúgame 'la sébali machíguru chonoká mochíriga ramué, 'lige najkíguru napurigá 'we a'lá machimela 'émichigó.¹² Ramueka tabilé gunaruga ra'ichalia, iligá najkiá 'nalina napurigá 'la námamala 'emi napurigá Onorúgame 'nátaga mochímala. 'Émika ramué gu'írimili júkuruchigó ruyaé ralámuli napu 'nátame ju pe napu etee, tabilé 'nátame ju napu alé

sulachí ajtí. Alueka pecha machígó ramué Onorúgame 'yuga 'nata mochírigo.¹³ Jaré alué ralámuli lo'í aneme ju ramué olagá, nobi Onorúgameka 'la sébali machíguru. Ta chérikawé rekó alué ralámuli 'la anié, ramueka 'emi ralámuli gu'íriga nokia'e 'lige beníriga bilé ra'íchali.¹⁴ Kristo 'we na'temame ju ramué, alekeri beníriga e'yénilia ramué. 'La sébali machiáguru alué Kristo mukúliga ramué neraga, 'lige abiénachigó mukúlekuru suwábaga ralámuli gu'íriga. Alekeri beníriga e'yéniliguru ramué.

¹⁵ Alué Esukristo mukúlekuru napurigá ramué ralámuli a'rewa alué chátiri 'nátili, napu 'nátame ju ramué ralámuli pe a'boi 'nátaga. 'Lige alué Esukristoka najkiame napurigá oyérawa ramué alué bo'né Esukristo napugiti napu'lige alué Esukristo mukule 'ya 'lige alué bo'né Onorúgame ku ajániligame. Alarigá 'sile Onorúgame ramué gu'íriga.¹⁶ Jípeko napu'lige bilé ralámuli etuwía ramué, tabilé alarigá na'talia napurigá 'ya. Jípeko alarigá na'talia Kristo mukúliga alué ralámuli gu'íriga. 'Yako ramué ralámuli alué Kristo pe apiépiri rió neraga etuíme ke. Alekeri tabilé nirálime ke ramué alué Kristo. Jípeko ramué tabilé alarigá 'nátame ralámuli niru, jípeko tase alarigá niru ramué.¹⁷ Bilé rió 'la bi'lepi 'nátaga asisáká, pe bi'lepi Kristo 'nátaga, alué rioka 'la bi'ígame sulégame nímala. Alué chátiri 'nátili 'ma tabilé 'nátame ju, pe alué nuebo 'nátilicho.

¹⁸ Alarigá 'nátale Onorúgame napurigá 'la gompaniérola neraga

mochiwa alué bo'né Onorúgame. Onorúgame nulele Kristo napurigá 'la gatémala napurigá 'la ganíliga mochiwa a'bopi 'la gompaniero niraga. 'Lige Kristo nejílekuru ye 'nátili napurigá aminabi ruyewa ralámuli napurigá 'la amigo niraga etewa Onorúgame.¹⁹ Onorúgame bo'né 'la ruwíguru alué 'nátili ramué ralámuli napurigá 'la gompaniérola niwa Onorúgame 'yuga. Alekeri Onorúgame nulélekuru alué Kristo napurigá 'la gatémala. 'La bijchiá mukúlico ramué gu'íriga, 'liko Onorúgame tabilé chélegá eté ramué, 'lige juláruckuru ramué napurigá ruyewa ye bilé 'nátili alué ralámuli.²⁰ Ramué ralámuli nígame nírukuru Kristo nila a'walí, 'lige napu'lige ramué ruwiyaе alué rejcholi, 'lige alué ralámuli 'la machime ju alué rejcholi Onorúgame náoligo pe napurigá bo'né Onorúgame ra'ichálila niraga. Kristo nulele ramué napurigá 'emi ralámuli 'la a'rémala alué resítiri 'nátili napurigá 'la Onorúgame 'yuga na'támala.²¹ Onorúgame nulale napurigá Kristo bujémala alué ramué gastígola. Kristo tabilé che'sime nile nobi abirigáchigo gastigárilirukó alué Kristo. Onorúgame bo'né alarigá elile napurigá mukumela alué Kristo ramué nila gastigo o'togá. Alekeri Onorúgame tabilé chérikáme neraga eté jipe ramué.

6 Onorúgame 'we semáriga gu'iri 'emi ralámuli, alekeri 'la semáriga naregíme ju napu Onorúgame nejí. Napu a'llige naregí alué semati 'nátili, tabilé

ku guwana a'rewa, tabilé chebilé 'nátili cha'piboa. ²Onorúgame anile 'we 'ya:

'Ma sébakuru raweli.

Akéturu ne napu'lige táníru ne alué a'walí.

Jípeko gu'írimala ne 'emi napurigá 'la sébali nímala.

Ne Páulochigó aníguru 'ma sébakuru alué raweli. Jipe ju napu Onorúgame buyana ajtí ralámuli chátiri bowechi e'yéname.

Jena ruwimela alué

Páulo 'we resí ikíligo

³Ramueka tabilé najkiá napurigá bilé rió animela: «Neka tabilé nirá alué ra'íchali, pecha sébali olá alué bo'né Páulo.» Ta siné alakime kéturu. ⁴'La ma'lchígime nérékuru Onorúgame 'nata mochírigo ramué. 'La anachálime júturu napu'lige resí ikiá 'emi, rekó tabilé a'rélime ke ramué napurigá a'minabi e'yénawa, ⁵rekó wejpisokia, rekó galírale mo'alía, rekó we'ká ralámuli napuíme ju ramué me'lináliga, rekó 'we a'wágame nocháralie, rekó tabilé gainalia rukó gojchiá, rekó tabilé i'tégichi go'ame. ⁶Rekó napuchibi ikiae ramué tabilé chibiyeti na'táligo, 'la na'táliguru ramué napurigá 'nata Onorúgame, ramué 'we 'la anachálime ju, 'we 'la gu'írime ju ramué alué uché jaré ralámuli. Alarigá niru ramué napugiti Onorúgame nejíligime bo'né alawala. Alué alawálate 'la niraga jaro alué ralámuli, tabilé chátiri 'nátaga. ⁷Alué alawálate abiena aminabi beníriga e'yénawa alué 'la bijchiá

ra'íchali. Onorúgame nejíguru ye a'walí napurigá beníriga e'yénawa alué Onorúgame nila ra'íchali, 'lige napurigá nemípuá napu'lige lanichi: «Tabilé 'la ju alué Onorúgame ra'íchálila.»

⁸I'sínimi 'we 'la niraga etuime ju ramué, i'sínimi tabilé 'la nirálime ju ramué. I'sínimi 'we a'lá niraga ra'íchame ju ramué olagá, i'sínimi tabilé niraga ra'íchame ju ramué olagá. I'sínimi 'yégame anilime ju ramué rekó 'la bijchiá ra'ichálichi.

⁹I'sínimi tabilé machirume neraga etuíme ju ramué rekó 'we a'lá machime ke. I'sínimi amulí suwiyáguru, abirigáchigo a'lá ajagá nokísilígó ramué. Rekó wejpisolia ramué, tabiléchigo suwiyágó. ¹⁰'Lige ramueka i'sínimi 'we sewélime ju nobi 'wéchigo 'la ganíliga mochírikó, ramueka 'we a'lá machiáa ye rejcholi 'we a'lá nimio. 'Lige ramué tabilé nígame nírukuru, nobi Onorúgame nila ra'íchalika napu ramué benírlilia uché jaré ralámuli, 'we najtékame ju. Rekó tabilé tábiri nígame níriga, Onorúgame júkuru Wa'lula O'nó, alué suwábaga nila júkuru.

¹¹'Lige ramueka 'we a'lá níralia 'emi ralámuli alé Koríntochi ejperégama. Ramueka ra'ichálíguru 'we a'lá gompaniero niraga. Ramueka 'we a'lá na'talia 'emi 'yuga, tabilé chátiri na'talia ramué. ¹²'Lige ramueka nabí 'we a'lá galilía 'emi, nobi 'émika tabilé 'la galeme júkuru ramué. ¹³Neka táguru napurigá 'emi o'nola niraga: 'We 'la nirawa ne'chí, neka 'we 'la niraga etéguru 'emi.

**Jena ruwimela Onorúgame
ramué 'yuga ajtigá**

¹⁴Bilé rió 'we 'la 'nátame nísaká Onorúgame 'yuga, tabilé gompaniéroga einámala alué rió napu tabilé 'la 'nátame ju Onorúgame 'yuga.^c Bilé rió bi'wígame alawégame nísaká, tabilé 'la bi'lepi na'támala alué rió chátiri alawégame 'yuga. ¹⁵Alué Esukristo tabilé gompaniérola júkuru alué Remónisi. 'Lige 'emi ralámuli tabilé gompaniérola niwa bilé rió tabilé Esukristo oyérame. ¹⁶Pecha 'la júkó alé Onorúgame galflachi bajkiá táníga enalia bilé mono newárigime napu tabilé Onorúgame ju. 'Lige Onorúgame Alawálaka jena ramué sulálachi bejtékuru. Ramué sa'pálaka Onorúgame bejtélachi ju. Alekeri tabilé 'la júkuru alué Remónisi na'tálila na'talia, tase napubuwa alué 'we a'lala 'nátili si. Ramueka Onorúgame galila nírukuru, alekeri 'we 'la bi'wígame niwa. 'Yako regá anílekuru Onorúgame:

Ne alawala asimela bejtega 'emi ralámulichi.

'Lige 'emi ralámuli panápuri e'yénachi,
alué alawaka aba alemi einámala 'emi 'yuga.

Alué 'la ne'chí oyérame ralámuli, neka 'we a'lá galémala alué ralámuli.

'Lige alué ralámuli ne'chí oyérame,
nabí ne'chí oyérimali júkuru.

¹⁷Abiena anile Onorúgame:

Buyásiwa alué ralámuli pecha 'la 'nátame ka ne'chí 'yuga. Tabilé oyérawa alué chátiri 'nátili.

Napu'lige 'la tabilé oyérasa chátiri 'nátili,
'liko ne 'we 'la galémala 'emi.

¹⁸Abiena anile Wa'lula Onorúgame napu abé a'wágame ju:
Ne nímala 'emi ralámuli o'nola,
'lige 'émika ne 'kúchila nímili júkuru.

7 'Emi ralámuli ne amígola, Onorúgame 'we 'la sébali olame júkuru napurigá aní bo'né. Alekeri a'rewa alué chátiri 'nátili. Alué chátiri 'nátili 'ma chókame newámala ramué alawala, alésiko 'ma nayúpuá pecha 'la 'nátame níriga. Abé 'la júkuru 'la sébali olame ralámuli níriga 'la niraga etewa Onorúgame.

**Jena ruwimela Páulo 'we
ganíliga asáligo alué ralámuli
Korinto mochígame 'yuga**

²'We 'la ganíliga etewa ramué, ramueka pecha siné benírilo chátiri 'nátili 'emi, nibilé alué uché jaré ralámuli. 'Lige aminami tabilé asemi 'wesi ralámuli bujelia enomí 'yégiga. ³Neka pecha che anégó chibieti 'emi. Ne 'ya aníéturu 'we galeme kéturu ne 'emi. Neka tabilé chélá rekó mukié ne 'emi gu'íriga.

⁴Neka 'la machí 'emi 'we 'la sébali olame ka, alekeri 'we ganíliga ajtíkuru ne 'emi 'yuga. Neka 'we a'lá welagá ajtíkuru, 'lige 'we a'lá ra'sálagá ajtíkuru ne, rekó chibi ikié ne.

^c 6:14 Páulo 'nata ajtí napu'lige asaraga eyénachi bilé rió napurigá 'la a'nari a'wáganti ju alué oisí.

⁵Napu'lige sébalige ramué alé wa'lú gawí Maseronia anilichi, tabilé siné resíbulia ramué. 'Lige alué ralámuli alé ejperégame 'la iwégame cha aní ramué alé sebasa. 'Lige ramué 'la iwégame majawía alanilía alé alué ralámulite. 'Lige ramueka tabilé machiáke'é alakiboa alé alué ralámuli alanichi. 'Lige ramueka 'we seweka mochiru alanilía alé. ⁶'Lige alué Onorúgame júlaleke'é alué rió Tito anilime alé napu ramué mochílige. Alarigá ju Onorúgame, 'we a'lá gu'írame ju ralámuli napu'lige seweka mochígichi. 'Lige alué rió Tito wa'lú nejkuri sebasa alé napu ramué mochíridge. Alarigá Onorúgame 'la wa'lú oyérali 'yale ramué. ⁷'Lige alué rió Tito jena sébaga 'we a'lá ruwí alarigá oláriga 'emi ralámuli alé Korinto. 'Lige alué rió 'la 'we a'lá galegá etérigorí alué 'emi ralámulite. 'Lige ramué alué ra'ichali akisá 'lige wa'lú ra'sáláruke'é. 'Lige alué Tito ruyé ne'chí 'emi ralámuli alé ejperégame 'we eténilia ne'chí. 'Lige aminami ruwí 'emi ralámuli 'we seweka mochigo ne'chí sewétisa. 'Lige aminami ruwí alué ra'ichali, 'emi ralámuli 'we nejkúrinilia mochigo. 'Lige neka alué ra'ichili akisáká uché rajpé abé 'la ganíliga rejpfíke'é.

⁸'Emi 'we seweka mochíbale napu'lige naresa 'emi alué apeli napu ne ne'ochaga osele, péchigo pe'wera seweka mochíliko 'emi. Neka sewéturu 'emi seweka mochígichi, péchigo pe'wera sewélekó 'emi, ⁹wéchigo 'la ma'china ko. 'Émika yati gatele 'emi a'bopi, alekeri 'we 'la ganíliga

ajtíkuru ne. Alarigá najkíliko napurigá 'emi seweka mochímala. ¹⁰Bilé ralámuli chibi 'sísaká 'lige 'we seweka asimela 'la machigá cha 'síligame napu Onorúgame tabilé galeme ju, 'liko alué ralámuli a'rémala alué chátiri 'nátili, ku 'la ganíliga asimela. Nobi bilé ralámuli chibi 'sísaká, 'lige tabilé siné 'nátame ju chibi 'síliga napu Onorúgame tabilé galeme ju, 'lige alué ralámuli tabilé siné a'rémala alué chátiri 'nátili. ¹¹Nobi 'émika Onorúgamete 'yáliro alué seweli, 'lige yati gatele, tabilé naréniliga alué gastigo. 'Émika 'we ayole alué rió 'yuga napu cha 'sile, 'liko 'emi gastigáriile alué rió. 'We majale 'emi ne ayora mayega. Najkile napurigá ne gu'írimala. 'Émika 'we a'lá 'náta. 'Émika 'we 'la sésbali olale. ¹²Neka bilé apeli osigéturu nobi tabilé osé ne napurigá gastigárimala 'emi alué rió, 'lige neka tabilé osákuru napurigá gu'írimala alué ralámuli tabilé che'síkime, pe osá ne alué osilí machináliga pala 'la bijchiá e'wánokirá 'emi 'lige machináliga pala 'la bijchiá galea 'emi ne'chí. ¹³Napurigá nokale 'emi, 'we 'la ganíliga mochiru.

Amináchigo 'we 'la ganíliga mochiru ramué napu'lige machisáká Tito 'we 'la ganílime nile 'emi 'yuga. 'Emi wa'lú gu'írile, alekeri tabilé we'ká 'nata asale. ¹⁴Ne bo'né ruigétigó 'emi 'we a'lá ralámuli ko 'lige bo'né Tito 'la etélikuru 'la bijchiá ko. Alué suwábaga ra'ichali napu ruyélige alué Tito 'emi 'la bijchiá júkuru. Alué ra'ichali napu

ramué ruyelie 'emi, abiénachigó bijchiá kéturuchigó. ¹⁵ Alué Tito abé a'lá ganíliga asale napu'lige etesa 'emi 'we a'lá sébali olálico alué Onorúgame ra'ichálila napu benírile. 'We 'la niraga e'tele 'emi alué rió. ¹⁶ 'We a'lá ra'sálal ne, 'émika 'we a'lá sébali olame kame napurigá nulá Onorúgame.

**Jena ruwimela napurigá gu'íriwa
alué ralámuli tabilé nígame**

8 'Emi ralámuli Esukristo oyérame, jípeko uché bilé ra'íchali akimela 'emi. Ramueka jípeko najkiá napurigá 'emi ralámuli 'we a'lá machimela alué ralámuli alé Maseronia ejperégame, Onorúgame 'we a'lá gu'írile alué ralámuli napu napuíme nile alé bilena alué rejcholi benimea. Alué ralámuli alé ichúrimi mochígame ju alé Maseronia anilime gawí bo'ígichi. ² 'Lige alué ralámuli 'we resí ikime júkuru kaka. Aminami tabilé nígame gayéniguru alué ralámuli aliena resí oliá, 'lige tabilé tábiri nígame nílekuru alué ralámuli, nobi Onorúgame 'yuga 'nátaga 'we ra'sálagá ejperégame nile alué ralámuli. 'Lige rekó alué ralámuli tabilé nígame ke, we'ká enomí napubule alué ralámuli gu'írimia alué ralámuli tabilé nígame Rusalení ejperégame, 'lige alé o'tiame níleke'é alué enomí. ³ Ne 'we a'lá etiá alué ralámuli we'ká enomí napubúlico, ne alekeri 'la sébali machíguru alué ralámuli 'la napubúlico alué enomí. 'Lige alué ralámuli napu nejile, amulí suwábaga nejíkuru alué napu nígame nílige. 'Lige ramueka

tabilé asemi nulélikuru napurigá napubúmala alué enomí. Pe a'boi 'la sébali 'nátaleke'é ralámuli gu'írimia uché jaré ralámuli tabilé nígame. ⁴ Alué ralámuli ka alanékuru ramué olagá:

—Pe rekó, ramueka gu'íriwaráeke'é alué ralámuli tabilé nígame alé Rusalení ejperégame.

⁵ 'Lige ramueka tabilé we'ká enomí napubura mayélike'é alué ralámuli. 'Lige alué ralámuli ka 'la we'ká sebáreleke'é alué enomí napubua. 'Lige pe kulí chojkía alué ralámuli enomí napubua, bajchá Onorúgame tânele napurigá 'la gainámala alué ralámuli napubua enomí. 'Lige aminami aníleke'é alué ralámuli nokogá:

—Ramueka 'la semáriga gu'íriwa alué Páulo —anile.

⁶ Ralámuli alé Maseronia ejperégame 'we a'lá sébali olale. 'Emi abiénachigó 'we 'la sébali olale. Títoka we'ká napubule enomí 'emi 'yuga napurigá alué ralámuli tabilé nígame gu'írimala alué Rusalení ejperégame. Jípeko tánili'e ramué alué Tito napurigá gayénamala napabua alué enomí alé napu mochí 'emi. ⁷ 'Emi ralámuli 'we a'lá sébali olame júkuru. 'We a'lá sébali bijchígime júkuru 'emi ralámuli Onorúgame ra'ichálila. Aminami 'we a'lá semáriga ruwime júkuru 'emi ralámuli Onorúgame nila ra'íchali. 'Lige 'emi 'we a'lá machime júkuru churigá nejkúrime ko Onorúgame. 'Lige aminami 'we a'lá galeme júkuru ramué ralámuli. 'Lige 'emi ralámuli 'we a'lá sébali olámili júkuru alué enomí napubusa napu chojkile 'emi ralámuli 'ya.

⁸Neka tabilé uméraga nulá napurigá napubuwa alué enomí alé Rusalení o'towame. Neka pe machinale pala 'la sébali olame ka 'emi ralámuli 'lige pala 'la na'temame ka 'emi alué uché jaré ralámuli 'yuga. ⁹'Lige 'emi ralámuli 'we a'lá machíguru 'we semáriga gu'írilekuru ramué 'ya alué Wa'lula Esukristo. Esukristoka alé rewagachi asagá 'we semati we'ká e'karúgame nígame nílekuru, 'lige alé 'pákana rewagáchika nawálekuru ramué ralámuli gu'írimia jena, 'lige alué Esukristoka jena wijchimoba asagá tabilé nígame nílekuru. Tabilé nígame gayénale ramué gu'íriniliga.

¹⁰Jena ruimé ne churigá gu'írilime ka alué ralámuli tabilé nígame. 'Emi 'ya bamí chojkílekuru alué enomí napubua. 'Lige 'we a'lá welagá napubule alué enomí. ¹¹'Lige neka jípeko najkílekuru napurigá 'emi ralámuli 'la gainámala napubua alué enomí. 'Émika 'we a'lá wélagá napubuwa alué enomí napu chojkílige 'emi 'ya bajchá napubuwa alué enomí abirigá nokísiwa 'we a'lá wélagá. ¹²Nejiwa napu ikiri nejía 'emi, pe iligá 'la ganíliga nejiwa, tabilé we'ká 'nátaga. Alarigá najkí Onorúgame.

¹³Ramueka tabilé najkiá napurigá suwábaga nejímala 'emi. 'Emi suwábaga nejísaká, 'ma tabilé niga ejtibímalá 'emi. ¹⁴Ramueka najkiá napurigá 'la o'maka niga mochímala rekó pe a'tabé nígame

ke. Siné kachi a'kinana tabilé nígame nisa 'emi, 'la nejkúrimala alué ralámuli Rusalení mochígame. Alarigaka 'la o'maka niga mochímala enomí. Alarigá 'la tabilé siné gurúlamala go'amé. ¹⁵Alué Onorúgame ra'ichálila napu 'ya osale Moisesi, aníguru: «Alué ralámuli napu we'ká napubule alué go'amé maná anilime, tabilé rasírale. Alué napu abé u'kabi napubule alué go'amé maná, 'la sébali sebárimé nile.»^d

Jena ruwimela Páulo júlaligo Tito alé Korinto

¹⁶Neka cheliera 'ya Onorúgame abiена 'la 'yáligame Tito alué 'nátili napurigá gu'írimala 'emi, a'chigóriga napurigá Onorúgame 'yale ne'chí. ¹⁷'Lige napu'lige ne jula alué rió Tito alé Korinto, napurigá gu'írimala 'emi ralámuli, alué rió Títoka 'we yati e'wá napurigá nulé ne, napugiti alué rió 'we galeme ju 'emi a'chigóriga napurigá ne 'we galeme ju 'emi.

¹⁸Bilé rió jula ne Tito 'yuga. Alué rió 'we semáriga ruyame ju Onorúgame nila ra'íchali. 'Lige alué ralámuli jena ejperégame napu napúime ju Onorúgame nila rejcholi benimea, anile:

—Alué rió 'la ju julalia —anile.

¹⁹Alué ralámuli jena ejperégame alué Esukristo oyéráme, alué ralámulika korule alué rió napurigá alé Rusalení simela ramué 'yuga. 'Lige ramueka o'tolia alué enomí alué ralámuli tabilé nígame 'yawa

^d 8:15 Páuloka aní siné kachi alué enomí tabilé kógisaká alué uché jaré ralámuli tabilé nígame, 'liko 'ma we'kámala alué enomí. E'nesi Éxodo 16:18.

napurigá alué ralámuli 'la cheliera 'yámala alué Onorúgame, 'lige aminami napurigá alué ralámuli 'la machimela ramué ralámuli 'la semáriga gu'irilio. ²⁰'Lige ramueka 'we a'lá sébali gateru alué ra'íchali napurigá pe nujubapi kachi tabilé 'wesi che animela alué enomí gite, 'lige aminami napurigá 'we a'lá sébali sebámala alué enomí alé Rusalení. ²¹'Lige Onorúgame 'we a'lá sébali machíguru alarigá nochalio ramué. 'Lige ramueka najkiáguru napurigá alué ralámuli 'we a'lá machímélachigó churigá ka ye nejkúrali.

²²'Lige ramueka julawa uché bilé rió alué oká rió 'yuga. Alué rió 'we a'lá sébali olame ju napurigá najkí Onorúgame. Ramueka we'sá eteme niru alué rió 'we a'lá sébali olachi. Alué rió 'we 'la 'nata napurigá 'emi 'we 'la sébali olamio alué enomí napubua. ²³Ne bo'né jula alué Tito, 'lige alué ralámuli Esukristo oyérame jena Maseronia jula alué uché jaré oká rió. Alué oká rió 'we 'la sébali olame ju napu nulá Kristo. ²⁴Pe rekó 'la niráwagó 'emi alué rió alemi e'yénachi. 'Lige ramué 'la we'sá ruyeru alué rió 'emi 'we a'ká ralámuli ko. 'Lige ramueka alekeri najkiá napurigá alué ra'íchali 'la bijchiá nímala. 'Lige a'kinana ku jeka sigá 'la ruimeli júkuru alué rió alarigá olárlige 'emi ralámulite alé. Ruyémili júkuru ralámuli jena ichúrimi mochígame, alué Esukristo oyérame ralámuli, 'we 'la niraga etéliru.

9 Neka tabilé uché aminabi osénili ye osilí 'emi ralámuli napurigá napubúmala enomí 'emi.

Pe ye osilite 'la sébali nímala napurigá 'la sébali olámala 'emi. ²'Lige neka 'we a'lá machí 'emi ralámuli 'we a'lá welagá mochigo napurigá gu'írimala 'emi uché jaré ralámuli. 'Lige neka jena mochígame ralámuli ruyé alué ra'íchali 'emi 'we a'lá sébali nejkúrinilia mochigo. 'Lige 'emi ralámuli napu'lige chojkile napubua alué enomí 'ya bamí, 'lige alué ralámuli jena Maseronia mochígame akisá, amulí suwábaga alué ralámuli chojkílechigó napubua enomí. ³'Lige ne jula alemi alué bakiá rió ne gompaniérola napurigá 'emi ralámuli 'we a'lá gatega mochímala alé sébachi alué bakiá rió. 'Lige jena mochígame ralámuli 'we a'lá ruyé 'emi 'we a'lá napubua mochigo alué enomí napu o'toboli ju alé Rusalení. Neka tabilé 'yegánili. ⁴'Lige jaré ralámuli jena Maseronia ejperégame si simámili júkuru ramué 'yuga. 'Lige 'emi ralámuli tabilé 'cho napubuga mochísaká alué enomí, 'liko ramué 'we chijunáwili júkuru. 'Lige 'emi ralámuli abiénachigó chijunámili júkuru. ⁵'Lige napurigá ta chijunámala 'emi napu'lige ramué sebasá alé napu 'emi mochí, 'lige alekeri jula ne ye bakiá rió alemi alué Esukristo oyérame, napurigá 'emi ralámuli 'we a'lá gatega mochímala alué napu ekí o'toboli ju alé Rusalení anilichi. 'Lige ramué ralámulika tabilé najkiá napurigá nejímala bilé ralámuli napugiti uché jaré ralámuli 'we a'wágame táníchi, pe nejímala napu ekí 'la ikíroba nejía, 'lige 'la 'we a'lá ganíliga nejímala.

**Jena ruwimela churigá gu'írilime
ko alué uché jaré ralámuli
napu tabilé nígame ju**

⁶'Lige 'emi ralámuli 'la námaka akiboa ye ra'íchali: Alué ralámuli pe u'kabi talí echágame ka, pe u'kabi 'wímala. Alué ralámuli we'ká echágame ka, alueka abé we'ká 'wímala. 'Emi ralámuli 'la we'ká nejisa alué alé Rusalení o'towame, 'lige 'emi ralámuli we'ká narémala ku pe a'kinana kachi. **⁷**'Lige bilé rió nejínilisaká, 'lige alué rió sébali olámili júkuru, tabilé 'yegámili júkuru alué rió. 'Lige tabiléchigo e'wérili júkó kaka, pe iligá 'la sébali oliame júke'é 'nalina. Onorúgame 'we 'la galéguru alué ralámuli napu 'we a'lá ganíliga nejime ju, napu tabilé we'ká 'nátaga nejime ju. **⁸**'Lige Onorúgameka nejímili júkuru napu ekí tábiri resí laru, napugiti Onorúgameka nígame kame alué we'ká e'karúgame tábiri. 'Lige alekeri alué Onorúgame 'we semáriga nejímili júkuru alué e'karúgame napu resí lalia ramué, 'lige 'emi ralámuli 'we semáriga nochámili júkuru alué Onorúgame nejílala a'walite. **⁹**Aka alarigá anime júpaché alué Onorúgame nila rejcholi:

Alué rió 'we semáriga gu'írilekuru alué ralámuli tabilé nígame,
'lige abé we'ká 'yámala.
'Lige alekeri Onorúgame tabilé siné we'kawámala alué rió
'we 'la semáriga gu'írilo alué ralámuli tabilé nígame.^e

¹⁰'Lige alekeri tabilé chérékuru rekó bilé rió we'ká nejíe enomí alé Rusalení o'towame, napugiti Onorúgame 'we a'lá aminabi 'yámili kame alué we'ká enomí alué rió napurigá alué rió 'la aminabi 'yámala uché jaré ralámuli. Alarigá ju napurigá bilé rió echame gu'íriniliga uché jaré ralámuli, Onorúgame abé we'ká 'yámili ju talí, 'lige abé we'ká rakémala alué echarúgame. **¹¹**Onorúgame 'we a'lá aminabi 'yámala 'emi ralámuli abé we'ká enomí 'lige aminabi a'walí napurigá 'emi 'la aminabi nokísimala alué we'ká ralámuli gu'iria. 'Lige suwábaga alué 'nátili 'we semáriga ma'chínamala. 'Lige alué ralámulika alé Rusalení mochígame wa'lú cheliera 'yámala Onorúgame, napugiti semáriga gu'íriligime ramué ralámuli. **¹²**'Lige ye enomí napu nejí 'emi we'ká ralámuli, we'ká ralámuli 'we semáriga narémala alué enomí. 'Lige abiénachigó we'ká ralámuli 'we 'la nirámala Onorúgame. **¹³**Alué ralámuli napu ye enomí narémili ju, cheliera 'yámili júkuru Onorúgame. Alué ralámuli alarigá 'la machimela 'emi 'we 'la e'weme ko Onorúgame napurigá nulá Kristo. 'Lige 'we 'la niraga etémala Onorúgame napugiti 'we 'la nejkúrigoriká 'emi 'la napubúlico alué enomí. **¹⁴**'Lige alué ralámuli alarigá 'we a'lá cheliera 'yámala Onorúgame napugiti Onorúgame 'yáligame alué 'nátili 'emi ralámuli alué Korinto ejperégamo 'lige Onorúgame tánimala napurigá aminabi 'yámala

e 9:9 E'nesi Salmos 112:9.

alué a'walí 'emi. ¹⁵Wa'lú cheliera 'yámala Onorúgame napugiti asíriga wa'lú gu'írili nábole 'emi ralámuli. Onorúgameka pecha goblálome júkó rekó wa'lú nejkurie. Ramueka tabilé nígame niru bilé ra'fchali 'la najteme cheliera 'yalime Onorúgame. Ramueka pecha siné sebárirugó alué 'nátili.

Jena ruwimela Páulo nulame ko Esukristo nila nochálilachi

10 Kristo 'we a'lá kilí rió nile, Onorúgame a'walila nígame nile. Nabí 'la 'nátaga ajtime nile gu'írimia uché jaré ralámuli. 'Lige neka abiénachigó alarigá nínili napurigá nile alué Kristo, alekeri ne 'la kilí eyénaguru. 'Lige alué uché jaré ralámuli anime ju ne 'we majalégame rió kará alué we'ká ralámuli 'yuga. 'Lige anime júkuru alué ralámuli, ne mejká asagáká 'we a'wágame nulame osilí osame kará tabilé majaga. 'Lige napu'lige ne a'bé asagáká, liko i'kilí ajtime kará ne, pe majá ajtime kará ne. 'Lige alué ra'íchalika tabilé pe'tá bijchiá júkuru napurigá anime ju alué ralámuli. ²'We 'la 'nátaga mochiwa. Napu'lige simisá ne alemi 'emi e'nemia, tabilé cha nokiboa napurigá ne tabilé ne'ochámala 'emi. Tabilé alarigá na'tawa ne ne'óchame ko pe apiépiri rió neraga. Ne'óchame ju ne alué Onorúgame a'walílate. ³Bijchiá júkuru ne apiépiri rió neraga ko, tabiléchigo ne'óchagó ne napurigá apiépiri rió niraga. ⁴Napu'lige ne ne'ocha, tabiléchigo ralámuli a'walílate ne'ógo ne, pe Onorúgame a'walílate gite. Ramueka jena

mochírukuru nakoa Remónisi si pe Onorúgame a'walílate gite ka 'la neyúrowareké. ⁵Ye a'walila gite 'la suwábaga umérome ju ne apiépiri tabilé 'la 'nátame rió 'yuga, alué napu sairúgame ju alué napu ramué benírilia Onorúgame nila ra'íchali. Ramueka tánilia Kristo napurigá bi'wémala a'pílipi ralámuli na'tálila napu chátiri ju 'lige napurigá 'la bi'lepi 'nátaga mochímala. ⁶'Lige ramueka 'la 'nátaga mochírukuru napurigá ne'ochawa ramué alué ralámuli tabilé sébali olame napu Onorúgame nulá. 'Emi 'we a'lá na'tásaká Onorúgame nila rejcholi, 'lige bilé rawé tabilé sébali olásaká, ramueka 'we 'la e'negá mochiwa 'emi.

⁷'Lige 'emi ralámuli pe apiépiri rió neraga eteme ju ramué. 'Emi ralámuli 'la Kristo oyérame ka, 'la na'tawa ye: Aka ramué ralámuli Kristo oyérame nírupaché. ⁸Alué Wa'lula Esukristo 'yáguru ne'chí a'walí napurigá gu'írimala ne 'emi. Alueka pecha nejígó a'walí napurigá ne 'emi resí olámala. Tabilé chijúniga ruwí ne. ⁹'Lige 'emi ralámuli tase mayewa ne osáo napurigá ne 'emi majárimala alué osilite, tase alarigá na'tawa 'emi. ¹⁰Jaré ralámuli anime ju alué osilí 'we ená anigá osirúgime kará, alarigá osame kará ne, 'lige ne jena sebásaká, tabilé alarigá ra'íchame kará ne, pe tabilé benegá ra'íchame kará ne. ¹¹Jaré ralámuli alarigá anime ju, tabiléchigo bijchiá júkó. 'La sébali olame ju ne napurigá osá ne. Napurigá aní ne alé osilichi alarigá 'sime ju ne alé sebasa. Neka najkí napurigá 'emi ralámuli 'we a'lá námaka mochímala ye ra'íchali.

¹²Ramueka tabilé alieri niru tase napurigá alué ralámuli 'we gunaruga oyame ralámuli. Alué rió 'we gunaruga oyame ka, pe 'nátame ju napurigá bilé rió lo'í niraga. Alué rió alarigá lame ju: «Neka abé 'la júke'é me'tigá alué uché jaré ralámuli.» ¹³Ramueka pe bi'lepi 'nátili 'nátame niru Onorúgame 'yuga. 'Lige bo'né Onorúgame 'we nejkúrime júkuru napurigá ramué 'we a'lá machiboa pala 'la sébali oliao ramué. Onorúgame júlalekuru ramué alé Korinto napurigá 'emi beníriwa. Pe yecho ra'ichawa ramué. ¹⁴Uché jaré ralámuli tabilé che animela 'emi a'boi beníriga Onorúgame nila ra'ichali. Napu'lige ramué sebaru alé napu 'emi ralámuli mochí, tabilé 'wesi ralámuli i'tigé alé napu beniame ju Onorúgame nila rejcholi. ¹⁵'La képá bilé rawé 'emi 'we 'la Onorúgame oyéraská, 'lige 'emi 'we a'lá gu'írimala ramué napurigá simawa aminá uché bilena gawichí napu tabilé siné akeme ju alué ralámuli Onorúgame nila ra'ichali. Ramueka tabilé benírili Onorúgame nila ra'ichali alué ralámuli napu 'ma akeme ju Onorúgame nila ra'ichali. ¹⁶'Lige alarigá 'emi ralámuli 'we a'lá gu'írimala ramué ralámuli alé uché bilena simálichi uché jaré ralámuli benírimia. Tabilé beníriwa ramué napu uché jaré 'ma beníriliru.

¹⁷⁻¹⁸'Lige alué rió bo'nepi inósaká, 'lige alarigaka tabilé 'la ju. Bo'né Onorúgame ruisáká 'we a'lá sébali rió ko, 'liko 'la ju. Bilé rió

ra'ichánalesaká uché jaré ralámuli 'yuga churigá nejkúrime ko Onorúgame, a'lá ju. Ramué a'boika tabilé regá aniboa: «Ramueka 'we ejebénegame niru.» Iligá 'we a'lá gu'íriwa ra'ichali ruya uché jaré ralámuli. Onorúgame a'walila gite benírlilia ramué. Ramué 'oni tabilé gainawa bilé 'nátili 'nata.

Jena ruwimela Páculo ra'ichaligo sairúgame niraga alué ralámuli 'yuga napu tabilé a'lá benírime ju Onorúgame nila ra'ichali

11 Pe rekó e'káwagó ne'chí ye ra'ichali ruwichi ne, ta'mé 'we a'lá képá ye ra'ichali kaka napu ne ruimeli ju. Pe gunaruga ra'ichálime ju ye ra'ichali.^f Neka alarigá ra'ichámala napugiti 'emi alarigá ra'ichame kame, napurigá 'emi 'we a'lá 'nátaga gepúmala ye ra'ichali. ²'Lige ne bajchá ye ra'ichali ruwimela. Onorúgame nejile ye 'nátili napurigá ne 'la galémala 'emi. Napu'lige sebara ramué alé napu ajtí Kristo, neka 'emi 'yámolá alué Kristo 'la sébali 'la bi'wígame. Alarigá anéturu ne Esukristo 'ya bajchabé rawé. Napurigá 'yánili bilé o'nó bo'né malala alué re'malí napurigá newímala alué iwé si 'we 'la bi'wígame sulégame, alarigá 'yánili ne 'emi Esukristo. Tabilé najkí ne napurigá uché bilé 'nátili beniboa. Abiénachigó najkí ne napurigá bil'wígame alawégame niwa. ³'Lige 'emi ralámuli 'la machíleké 'yégiliga alué Eba anilime mukí 'ya, alué napu Arani

^f 11:1 Alué Páculo ra'ichámorí napurigá bilé rió lo'í noli chu'achika ronobóchaga.

'yula nílige. 'Lige neka alekeri majá 'emi ralámuli, siné kachi a'chigóriga ikisábá 'emi ralámuli. 'Lige 'emi ralámuli bilé rawé ta'mé 'la 'nátaga mochisa, 'lige alué Remónisika nasibúmala 'emi ralámuli. 'Lige alué Remónisi 'ma se'nú 'nátili 'yámala 'emi ralámuli. Tabilé 'la bi'lepi na'támala 'emi Kristo 'yuga. ⁴'Lige 'emi ralámuli tabilé 'la 'nátaga mochinti júkuru. Pe apiépiri ralámuli ra'ichálila 'we yati bijchíginti júkuru 'emi. 'Lige bilé rió ruisá regá: «Krístoka tabilé alarigá ju, tase napurigá ruwime ju Páulo», anisá, 'lige 'emi ralámuli yati bijchígame júkuru. 'Lige bilé rió anisá uché bilé alawá nerúgará, 'lige 'émika ralámuli yati beninálime júkuru alué 'nátili. Pecha anime júkó 'emi ralámuli: «Tabilé 'la ju alué ra'íchali», tabilé anime ju 'emi. 'Lige bilé rió anisá alué Esukristo tabilé a'kabámana jáwame ju, 'émika yati bijchígame ju. ⁵'Emi 'la akisáká alué ralámuli 'we riólame ko napurigá e'wélala, napu'lige ne ruwichi abiénachigó a'lá gepútékuru. Ne abé 'la machí me'tigá alué ralámuli. ⁶Neka ta'mé 'la ra'íchame júkuru alé we'ká riógachi, neka 'wéchigo 'la machime kéréko Onorúgame ra'ichálila, we'ká beniri ne 'emi. 'Lige 'emi ralámuli 'la machíleké alarigá ko ne. Aka ne we'sá ruyéché 'emi ralámuli ye ra'íchali.

⁷'Lige ne peka siné rawé goblálome júkuru 'emi ralámuli alué ra'íchali beníriga. ¿O'wéchala resitiri ju tabilé goblállilia? Neka tabilé benírime ju napurigá ne najtékame nímala. Neka pe najkí

napurigá 'emi 'we najtékame nímala. ⁸'Lige ne'chí 'we gu'iri alué ralámuli Esukristo oyérame alé ichúrimi mochígame. Enomí 'we nejime ke alué ralámuli, 'lige neka nareme kéturu alué enomí alué ralámuli nejichi napurigá ne 'la aminabi einámala beniria alé Korinto asagá. ⁹'Lige ne alé 'emi ralámuli 'yuga asagá, enomí resí lame ke ne i'sínimi, 'lige neka tabiléchigo siné tániko 'emi ralámuli enomí, neka 'láchigo a'pílime kame alué enomí alué ralámuli alé Maseronia mochígamete. Alué ralámuli alé Maseronia mochígame nokame ke alué enomí a'pá alé Korinto, 'lige alué enomí nareme ke ne. Ne bo'neka 'we a'llá 'nátame ke ne 'emi ralámuli 'yuga. 'Lige neka aba 'we inánili alué ra'íchali beniria, 'lige neka tabilé nejkumega benírie ne 'emi. ¹⁰Neka 'la bijchiá aní ye ra'íchali. Aka alué Kristo 'la bijchiá ra'íchame nílekuru. 'Lige ne alieri rió júkurchigó. Bi'lepi 'nátame ju ne alué Esukristo 'yuga. Neka tabilé siné narémala alué enomí alé wa'lú ejiro Akaya anilichi mochígame ralámuli nejílala. ¹¹¿Chonigá alarigá ra'icha ne? ¿Mayé 'emi ne tabilé galeo 'emi? Onorúgame 'la sébali machíguru 'we a'llá galeo ne 'emi.

¹²Alué ralámuli tabilé 'la benírime ye ra'íchali, 'we gunaruga ra'íchame ju, 'lige alué ralámulika najkí napurigá ramué narémala alué enomí napu nejí 'emi ralámuli napurigá nareme ju a'boi. Ramueka tabilé nakiáguru alarigá. 'Lige ramueka 'we a'ká rió níruke'le tase

napurigá alué ralámuli. ¹³'Lige alué ralámuli ra'íchali benírame anime ju: «Kristo júlale ramué napurigá ramué nulame niwa aleké nila nóchali», anime ju alué ralámuli. 'Lige alué ralámulika tabilé pe'tá bijchiá anime júke'é alarigá alaniá, pe 'emi enomí bujéniliga anime ju alué ralámuli alaniá. ¹⁴'Lige alué Satanasi anilime 'we 'yégamo júchigó. Anime ju alué Satanasi: «Ne ju alué santo ánjeli, alué Onorúgame gu'íframe ju ne», anime ju alué Satanasi. 'Lige alué ralámuli alué Satanasi oyérame, ¿'lacha ta 'yégamo ralámuli nímalachigó? ¹⁵'Lige ramueka 'la machiáa alanigá e'yéname ko alué ralámuli. Anime ju: «Ramueka 'we semáriga oyérame niru alué Onorúgame. Ramueka Onorúgame gompaniérola niru», anime ju alué ralámuli. 'Lige rekó alarigá ra'íchaga oyame ke alué ralámuli, abirigá alé injiérnochí simámala alué ralámuli suwisá, pecha 'la bi'ígame alawégame ke aniáwé alué ralámuli. 'Lige alué bo'né alé Onorúgame alarigá olámili júkuru alué ralámuli, napugiti alué a'boi ralámuli alarigá nokáligame. Alekeri alué bowé mélekuru alué ralámuli.

Jena ruwimela Páulo 'we resí ikíligo

¹⁶Tabilé ganlíime ju ne alarigá ra'icha. Ra'icha ne napurigá lo'í neraga, tabiléchigo lo'í júkó ne. 'Lige 'emi ralámuli 'we gepume júkuru ne'chí napu'lige napurigá bilé rió lo'í alarigá ra'íchachi ne. 'Lige ne alekeri alarigá ra'ichámala, napurigá 'emi ralámuli 'we a'lá gepúmala ye ra'íchali napu ne ruimeli ju. ¹⁷'Lige

alué Wa'lula Esukristo tabilé siné ra'íchale napurigá bilé rió lo'í, neka ra'ichámili júkuru napurigá bilé rió lo'í napurigá 'emi 'we a'lá gepúmala ye ra'íchali, alarigá ra'ichálichi 'we a'lá gepume kame 'emi ralámuli. ¹⁸'Lige alué tabilé Esukristo oyérame ralámuli, alarigá ra'íchame júkuru napurigá bilé rió lo'í neraga. 'Lige 'emi ralámuli 'we a'lá gepume júkuru alué ra'íchali. 'Lige alekeri alarigá ra'ichama olá ne. ¹⁹'Lige 'emi ralámuli 'we semati ra'íchali benió olá alué alieni ra'íchali akigá, 'lige 'we a'lá ejebénigame kólá 'emi. ²⁰'Lige 'emi ralámuli pe apiépiri ralámuli 'we e'weme júkuru. 'Émika yati e'wame júkuru napu chíbiriga nulalíe. Rekó napurigá bilé ajágamo alarigá nulalíe, yati e'wame júkuru 'emi. 'Lige 'emi ralámuli tabilé chéláme júkuru rekó re'wániga bujilíe alué napu nígame ju 'emi. 'Lige abiena 'we galeme júkuru 'emi alué rió rekó i'nlíime kachi. 'Lige aminami tabilé chéláme júkuru 'emi ralámuli napurigá bilé bulito alarigá nochárilie. 'Lige 'emi 'we a'lá nirame ju alué ralámuli napurigá e'wélala neraga rekó napuchibi nokame kachi. Rekó wejpisokie 'emi alué gujsite, 'émika abiena 'we 'la galeme júkuru alué ralámuli. ²¹Neka pecha alarigá olame júkó 'emi. ¿'Émika najkí napurigá wejpisópua? ¿Najkiáchalá napurigá bujewa enomí? ¿Najkiáchalá napurigá 'we riólagá ra'ichawa? 'Lige 'emi ralámuli uché rajpé abé a'ká mayele ke alué ralámuli me'tagá ramué. Bilé lo'í niraga ra'icha ne, napurigá 'la na'tawa. 'Lige ne alarigá ra'ichámala napurigá bilé rió lo'í napurigá 'la

machimea 'emi tabilé 'la 'nátame ko.²² ¿Ebreo ralámuli ju alué 'yégame ralámuli? Néchigo ebreo ju. ¿Israelita ralámuli ju alué 'yégame ralámuli? Néchigo israelita ju, alué ralámuli napu Onorúgame rojánale napurigá Onorúgame oyérame nímalá. ¿Abraámi rijimala ju alué 'yégame ralámuli? Néchigo Abraámi rijimala júchigó.²³ ¿'La Kristo oyérame ju alué ralámuli? Neka abé rajpé 'la Kristo oyérame ju. Neka pe bilé rió lo'í neraga ra'íchame ju, alué ra'íchali a'láchigo 'la bijchiá kéréko. Neka abéchigo a'wágame nóchagó, 'lige abéchigo mejkami eyénagó alué Onorúgame ra'ichálila beníriga. 'Lige neka abé we'sá galírale bajchilígó pe Onorúgame nila ra'íchali beníriga eyénachi ne. 'Lige aminami abé a'wágame wejpisókiame júkuru ne. 'Lige we'sá amulí mukié ne.²⁴ 'Lige malígisa cha'pirúgame ju ne alué ralámuli alé Israeli mochígamate, alué ralámuli tabilé Esukristo oyérame. 'Lige napu ikisá cha'pisá, baisá makué miná gi makuesa wejpirú ne alué wi'chí si'pinárigamete.²⁵ Baisá wejperú ne alué gusite. Sinéchigo amulí me'lirú ne rejete bajsiguba. Siné rawé napu ne asagá enale alué barko alé wa'lú ba'wichí, 'ma bokuí kiba, 'lige ne alé ba'wichí rejpi' pe'tá alué rabileta cha'pigá, bilé rukó 'lige bilé rawé. 'Lige sinéchigo abiénachigó 'ma bokuí kiba barko alé wa'lú ba'wichí enagá. 'Lige uchéchigo siné enegé ne alé bárkochi abiénachigó 'ma bokuí kiba alé wa'lú ba'wichí.²⁶ Neka

ichúrimi eyéname ke, i'sínimi alé bakóchimi simírome ke ne, i'sínimi amulí si'llime ke ne. I'sínimi 'we majame ke ne alué chigórigame ralámuli napu'lige alemi bowésiga enárigichi. 'Lige i'sínimi alué ralámuli Israeli mochígame me'linálime kéturu ne'chí. 'Lige i'sínimi alué ralámuli tabilé Israeli mochígame abiénachigó me'linálime kéturu ne'chí. 'Lige ne alé we'ká riógichi ajtígichi, 'lige i'sínimi alué ralámuli 'we cha'pinálime kéturu ne'chí. 'Lige alé jami eyénachi, 'we majame ke ne alué ajágame jobátigame. 'Lige napu'lige ne eyénachi alé bárkochi i'sínimi amulí chigólime ke ne. I'sínimi amulí me'liame ke ne alué ralámulite napu Onorúgame oyérame korí, tabiléchigo Onorúgame oyérame ke anile ko.²⁷ 'Lige neka nóchame kéturu 'la iwégame tabilé resíbika. Amulí tabilé anáchame kéturu ne i'sínimi. 'Lige i'sínimi 'la iwégame gojchináliga oyame kéturu ne. 'Lige aminami 'la iwégame ejelime kéturu ne balámaka. I'sínimi tabilé go'gá 'sime kéturu ne nocha. 'Lige jarénami 'la iwégame ukíwame kéturu ne, pecha i'tégame ka alué gemá napurigá gemaboa.

²⁸ 'Lige neka 'we resí níliame kéturu. 'Lige aminabi uché rajpé we'ká 'nátaga ajtime ke ne alué ralámuli alué Esukristo oyérame ralámuli 'yuga, alué napu napuíme ju alué Esukristo ra'ichálila benimea.²⁹ 'Lige alué ralámuli Esukristo oyérame resí ikichi, 'lige ne 'we

g 11:22 Abraámi bajchá o'wísigime nile alué ralámuli ebreo 'yuga.

cháláme júturu napurigá ne bo'né resí ikime niraga. 'Lige alué ralámuli Esukristo oyérame chibi 'sisa, 'lige ne 'we chijúname ju napurigá ne bo'né chibi 'síkame niraga. ³⁰Neka pecha che anígó 'we 'la ralámuli ko ne 'lige 'we 'la anáchame. Neka 'we resítiri ju, tabilé a'walí nígamo ju ne. Neka pe aníguru napurigá 'la machiboa Onorúgame bi'lepi 'we a'wágamo ju. Alué simíguru ne'chí gu'íria. ³¹Onorúgame júkuru alué Wa'lula Esukristo O'nola, 'lige alué ralámuli Onorúgame oyérame nabí cheliera 'yámili ju Onorúgame. 'Lige ye ra'íchali napu ne ruwí, 'la bijchiá júkuru. Onorúgame 'la machíguru ne 'la bijchiá ra'icho. ³²Ne ruwimela churigá gu'írliga Onorúgame ne'chí alé Ramasko anilichi we'ká riógachi napu tegótigame ju noligá 'we re'pá ilígamo. Alué rió abé wa'lula Arétasi anilime rió alé Ramáskochi ajchale bilé rió selígamo abé u'tabela. 'Lige alué rió selígamo u'tabela we'ká sontalo júlale ne'chí cha'pínaliga. Bochígimi noligá mochí alé we'ká riógichi napurigá ta ma'chínamala ne. ³³'Lige ne 'we majá 'yamía alué sotálote, 'lige 'la na'temáturu ne alé we'ká riógichi ajtígichi, 'lige ma'chí pátú ne alé wa'lú go'lechi tegoli 'yétigichi. Alé re'pá alé u'tá ewágichi alégana ma'chí pátú ne alué wa'lú atabechi ajchagá o'wiga re'kiburu ne alé. 'Lige alarigá alué Onorúgame 'we a'lá semáriga gu'írikuru ne'chí, 'lige alarigá tabilé cha'pirú ne.

**Jena ruwimela Páulo ruwíligo
napu Onorúgame etéraligo**

12 'Lige neka chijuna ruyá
napu ikílige ne. 'Lige

siné kachi pecha nejkúrimeréko ye ra'íchali 'emi ralámuli níriga. 'Lige neka abirigá ruimeli júkuru iligá tabilé riólica. Ruimé ne napu Onorúgame etérale ne'chí. ²Neka machí bilé rió Kristo oyérame simíliga alé rewagachi napu Onorúgame ajtí, 'ya nile makué naó bamí. 'Lige pala 'la ajagá simíliga alué rió o pe alué alawálacho simílegeré Bo'né Onorúgameka a'lá sébali machíleké. Neka tabilé 'la machí. ³⁻⁴'Lige neka 'la machí alué 'la sébaligo alé napu ajtí Onorúgame, alé napu 'we semárikáchi ju. Pe alué bo'né Onorúgameka 'la machíleké alarigá moyénaliga alué rió alé rewagachi. 'Lige alé rewagachi ruyéleru alué rió bilé ra'íchali. 'Lige Onorúgame tabilé lisensia 'yale napurigá ruwimela alué rió alué ra'íchali napu akele alé rewagachi. Ne kéturu alué rió napu simile alé 'pa rewagachi. ⁵Uché bilé rió nísaká, 'lige neka 'la ra'ichámala ke napu ikile, nobi tabiléchigo uché bilé rió nílekó, pe ne kéturu. Alekeri tabilé uché rajpé ra'ichámala ne, neka tabilé gunarúgame nínili. Onorúgame 'sile ne'chí o'toa. Neka pecha a'walí nígamo ka. ⁶Ne ra'ichásaká napu ikile ne 'pa rewagachi, 'la bijchiá nímala ke. Rekó regá ra'iche, pecha lo'í kéréko ne. Tabiléchigo aminabi animélagó ne. Ralámuli pecha machígó churigá ikíliga ne alé re'pá rewagachi, pecha machígó ne 'yega aniá. Alekeri abé a'lá ju tabilé ra'ichalia.

⁷'Lige aminami bo'né Onorúgame lisensia 'yale alué Satanasi napurigá nejkumémala ne'chí 'yuga. 'Lige

ne rió alarigá 'la tabilé gunarume nímalá alué Satanasi nejkumesa. ¹Lige ne tajché olásigaká alué Satanásite, 'lige 'we rasigá gunarume nímalá ne, ne 'we semati etérume kóriká Onorúgamete. Alekeri Onorúgame lisensia 'yale napurigá alué Satanasi se'winá olámala ne'chí napurigá tabilé gunarume nímalá ne. ⁸'Lige ne baisá tani alué Wa'lula Esukristo napurigá bujémala alué napu ne'chí resí olale alué Satanasi, ⁹'lige ané ne'chí Esukristo: «Ne a'walila 'we 'la ju, aluete 'we 'la anachawa. 'We 'la ma'chígime nérékuru napu'lige ne gu'írichi alué bilé ralámuli 'we resítiri.» Alekeri 'we 'la ganíliga ajtí ne rekó ne chibi ikié, 'la sébali néré Kristo nejkúrime ko napurigá 'la anachawa. ¹⁰'Lige ne 'we a'lá ra'sálagá ajtí rekó 'we resí ikié ne, alué Esukristo uché rajpé abé a'lá semáriga gu'íframe ju ne'chí. 'Lige ne i'sníimi 'we rasigá resí ikime ju, tabilé chérígá neyúsisa 'ínili. 'Lige i'sníimi alué ralámuli ne'chí me'línalime júkuru alué Esukristo ra'ichálila ruigá eyénachi ne. I'sníimi 'la iwégame resíriga oyame ju ne, tabilé chérígá neyúsaká 'ínili. 'Lige neka tabilé bilé a'walí nígame júkuru napurigá neyúsimala ne alé. 'Lige neka abirigáchigo 'la neyúsime júkuru napurigá bilé rió wa'lú a'walí nígame niraga, 'lige pe Onorúgame a'walila gite 'la neyúsime júkuru ne.

**Jena ruwimela we'ká 'nata asálico
Páulo choniká mochigo alué
Onorúgame oyéráme ralámuli
alé Korinto mochígamo**

¹¹Pe napurigá bilé rió lo'í niraga ra'icha ne, alarigá ra'íchame ju ne

napurigá 'la akimela 'emi. 'Émika 'we 'la semáriga ra'íchame ju alué chátiri ralámuli 'yuga. 'La ra'íchátékuru ne'chí olagá rekó pe u'tabela ke ne, napugiti neka abé najtékame ra'íchame kame me'tigá alué ralámuli napu mayeme ju e'wélala ko Krístote julárigame. ¹²Onorúgame 'yale ne'chí alué a'walí napurigá ralámuli sa'wámala ne napu'lige ne 'emi 'yuga ajtigé. Abiénachigó wa'lú a'walí 'yaru ne Onorúgamete napurigá 'la anachámala ne napu'lige 'we resí oliachi ne. Alarigá nejkúrile Onorúgame napurigá 'la machigá mochímala 'emi Krístote julárigame ko ne. ¹³Neka tabilé naré alué enomí napu ne'chí 'yámoríle 'emi. Neka pe naréturu alué uché jaré Onorúgame oyéráme ralámuli nejílala. Tabilé 'la nísaká alué 'emi nila enomí naregía, 'liko e'káibogó ne. Neka tabilé chibi 'síliga mayé ne. 'Émika pe abisibi najtékame ju napurigá alué uché jaré ralámuli.

¹⁴'Lige neka uchéchigo 'ma sébali gatega ajtíkuru alemi simea ne napu 'emi ralámuli mochí. 'Ma baisá nímalá ne alemi simiá. 'Lige ne alé uché sebasa, neka tabilé najkí napurigá 'emi ralámuli nejímala enomí, iligá neka najkí 'nalina napurigá 'emi ralámuli 'la bi'lepi 'nátaga mochímala alué Esukristo na'tálilacho. Alué enomika tabilé najkí ne. 'Lige neka napurigá bilé 'kuchi o'nola alarigá ju. Bilé o'noka 'yame ju go'ame alué 'kuchi. 'Kuchi pecha nóchame ka napurigá 'yame go'ame o'nola. ¹⁵Siné kachi resí lásiga ka 'emi, neka aba'lá nejímala suwábaga alué

napu ekí ni ne. 'Lige neka we'ká rawé nochámala 'emi ralámuli gu'íriga siné kachi resí lásiga ka. Ta cheri káwé ne mukusáká 'emi gu'íriga. Neka abé galesa 'emi ralámuli, 'lige 'emi abé 'la galémili júkuru ne'chí, nobi ta'méchigo 'la alarigá galeme káréko 'emi ne'chí.

¹⁶Neka pecha nejkumégó alé, nobi jaréchigo anígó pe 'yégiga olá ne. Tabilé bijchiá ju. ¹⁷Tasemi jula ne bujéniliga enomí. ¹⁸Ne júleturu Tito uchéchigo bilé gompaniero 'yúriga napu 'emi 'la machime ju. ¿Pe 'yégile Tito 'emi 'yuga? Tabilé 'yégile. Alué Tito 'emi gu'írile napurigá ne. Tabilé tábiri bujélikó. Alué 'lige néchigó Onorúgame Alawala ajchágame niru sulachí. Bi'lepi 'nátame nírukuru. Ramué okaka Kristo oyérame nírukuru.

¹⁹'Lige siné kachi 'emi mayéreko ramué pe alarigá ra'íchame ko pe napurigá 'emi 'we a'ká ralámuli. Ramueka Esukristo oyérame niru, 'lige Onorúgame 'we a'lá repúguru ramué napurigá ramué tabilé 'yega ra'ichawa. 'Lige ramué 'we a'lá galelía 'emi ralámuli. Ramueka benírlilia 'emi napurigá 'we a'lá benimela Onorúgame nila ra'íchali, 'lige 'emi ralámuli 'la alarigá 'la a'wágame sulégame nímala.

²⁰We'ká 'nata ajtí ne, 'lige ne alé Korinto sebasa, machimela ne pala 'la sébali oláliga 'emi Onorúgame 'yuga. Émika tabilé ganíliga etémala ne'chí napugiti neka 'emi gastigárimala ta sébali olásaká Onorúgame nila ra'íchali. Siné kachi napu'lige ne alé sebasa jaré 'emi 'we cha aniá mochímala, 'lige jaréchigo 'we najkuelia mochímala

uché jaré nóchame etega, jaré 'we yati na'láumala 'lige jaré ralámuli we'ká ka napuís'a 'we bochí aniá mochímala, pe uché jaré ne'ochia, 'we ganílime ju uché jaré ralámuli ne'óchaga pe tabilé akériga alué ralámuli, 'lige jaré 'we riólame ju, 'we jebénigame korime ju, 'lige we'ká ka napuís'a a'bopi ra'íchame ju tabilé niraga uché jaré ralámuli. ²¹Onorúgame bo'né 'la machírimala ne aliena i'nílime ko 'emi. 'Liko 'we chijúnaga rejímala ne, 'lige nalámala ne alué we'ká ralámuli we'ká rawé 'we i'níliga e'yénachi alué we'ká ralámuli cha nokogá, 'lige tabilé ku a'kabámana 'nátame ju alué ralámuli. Tabilé a'reme ju we'ká umugí 'yuga okoa, 'lige tabilé siné támame nile bilé e'kali, pecha nirame níliga Onorúgame nulalila.

**Jena ruwimela Páulo uchéchigo
siné juláligo napurigá 'la
gatémala alué ralámuli 'yuga**

13 Neka 'ma osá simíkuru alé 'emi ejperélachi, we'ká ralámuli etéguru 'emi 'we cha noká mochigo. Onorúgame ra'ichálila 'ya nerúgame aní pecha gastigárlime júkó bilé rió ta i'télasaká oká restigo o bakiá ma, ²'lige ne 'we a'lá machíguru 'emi ralámuli alarigá ko, we'ká ralámuli etiáguru 'emi 'we i'níliga e'yénachi, 'lige uché simigá ne alé, 'ma 'la gatémala ne 'emi 'yuga alué tabilé 'la 'nátili. Neka 'ya 'la aniéturu napurigá 'la gatega mochiwa. Jípeko uchéchigo siné nábola ne ye osilí. Napu'lige ne alé sebasa, 'we a'wágame gastigárimala ne 'emi napu 'we 'ya 'we cha nokogá

e'yénilige 'emi. ³'Lige 'emi 'la machimela alué Kristo nuleo ne'chí. Gateme ne 'emi 'yuga napurigá Kristo niraga. Alueka pecha najsíname júkó gatega 'emi 'yuga. Abéchigo a'wágame gateme júkuru 'emi 'yuga. ⁴Bijchiá júkuru alarigá a'réligo napu'lige gulusichi ujchagá me'líliru napurigá tabilé a'wágame niraga, nobi napu'lige 'ma ku ajánasa, 'liko 'la ma'chígime nérékuru wa'lú a'walí nígame níligo. Ramué abiénachigó tabilé a'walí nígame kárékuru, nobi ramueka wa'lú a'walí nígame niru ko sulachí Onorúgame nila a'walila, 'lige alué a'walila gite gu'írliguru ramué 'emi.

⁵'Lige 'emi ralámuli 'we 'la na'tawa pala 'la bijchiá Onorúgame oyérame ka 'emi. 'Lige 'émika aníguru 'la bijchiá Kristo Esusi oyérame ko. Pala 'la bijchiá ka, rukiboa 'emi a'bopi. 'Lige 'la bijchígime nísaká 'emi Onorúgame nila rejcholi, 'tabilé machí 'emi ralámuli alé sulálachi ajtigó bejtega alué Kristo Esusi? Alarigá júkuru 'emi ralámuli 'la bi'lepi 'nátaga ejperégame nísaká alué Esukristo 'yuga. ⁶'Emi 'la bi'lepi 'nátaga mochísaká Esukristo 'yuga 'liko abiénachigó 'la machimela neka bi'lepi 'nátame ka Esukristo 'yuga. ⁷'Lige ramué ralámulika tániwa Onorúgame napurigá alué Onorúgame 'we a'lá semáriga gu'írimala 'emi, napurigá 'emi tabilé siné resiti na'támala. Neka tabilé chélá rekó tabilé niraga etuwíe ne'chí. Neka iligá najkí napurigá 'emi ralámuli 'we a'ká nímala Onorúgame 'yuga. Rekó

'émika mayé ramué tabilé sébali olame ko, abé 'la ju 'emi 'we a'ká ralámuli nímala. ⁸Ramueka tabilé aniboa 'we a'lá nocharu ramué o tabilé 'la nocharu ramué, tase aniboa ramué. Ramueka 'we a'lá sébali o'wé e'inaru tabilé chérígá 'yégiwa Onorúgame. Ramueka 'we a'lá sébali bijchiga ruwá. ⁹Napu'lige ne chibi 'sika einásaká, pe bo'né Onorúgame 'la ma'chí pame ju ne'chí, 'lige 'we 'la ganíliga ajtí ne. 'Émika ye etega abé a'lá niraga etémala Onorúgame 'lige abé 'la narémala Onorúgame a'walila. Ramueka 'we tánilia Onorúgame napurigá 'emi 'we 'la sébali olame nímala. ¹⁰Tabilé gastigárinili ne 'emi, a'bopi ku na'táwaguru. Alekeri osé ne 'emi, napurigá 'ma gatega mochiwa, ne ta'chó sébachi alé. Ta gatésaká 'emi 'liko gastigárimala ne 'emi Esukristo a'walila gite. Onorúgameka pecha nejí ko alué a'walí napurigá ne resí olámala 'emi. Alueka nejíkuru napurigá gu'írimala ne 'emi napurigá 'la sébali olame nímala 'emi.

¹¹'Emi ralámuli Esukristo oyérame, pe ikipli képá ye ra'íchali, pe ikipli ra'íchali ruimé ne, 'we a'ká ralámuli nisa 'la képá 'emi. 'La oilawa, 'lige 'la bi'lepi 'nátaga nokísiwa o'maka 'la nakúriga nokísiwa. Alarigá 'la képá. Onorúgame júkuru 'we galeme ramué, 'lige nejime ju bilé iwérali napurigá tabilé we'ká 'nátaga mochiwa, tabilé chélá, tabilé seweka, 'lige tabilé majaga. ¹²'Lige 'emi ralámuli 'we a'lá niraga repórime niwa 'emi a'bopi. ¹³Alué

ralámuli alué Esukristo oyérame
jena mochígame napu ne ajtí, alué
suwábaga wa'lú reporali ná bola.

14'Emi ralámuli 'we a'lá semáriga
niraga naresa 'la képá alué napu
nejí Wa'lula Esukristo, alué napu
'pa rewagachi ajtí. 'We semáriga

naresa 'la képá 'emi ralámuli
alué ganílili napu Onorúgame
nejí. Abiénachigo 'we 'la 'nátaga
e'yénawa Onorúgame Alawala
'yuga.

Pe ikí képá ye ra'íchali. Wa'lú
cheliérabá.